

det er Nationen som Helhed eller enkelte Dele af Nationen, der ere særlig haardt anspændte, have vi faaet et Fingerpeg af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds, naar han i sit Foredrag, Sp. 440, taler om, at Kursfaldet paa Københavns Børs siden 1. Januar 1907 har været omtrent 200 Mill. Kr. Det er klart, at naar det ærede Medlem regner det ud for den hele Papirmasse, er dette Tab, som det ærede Medlem ogsaa siger, nominelt, thi det er ikke alle Papirerne, der have været ude i Omsætningen, og hvorpaa der altsaa kunde have fundet et reelt Tab Sted i den Tid. Hvor stor Del af Papirmassen der har været ude i Omsætningen, hvorvidt altsaa dette Tab kan være blevet reelt, har jeg ingen Idé om, og det ærede Medlem har det vist heller ikke — i saa Fald tror jeg nemlig, at det ærede Medlem vilde have nævnet Tallet, da det vilde have været saare interessant —, men der har været store Masser af de Papirer udbudte, hvorved Tabet er blevet reelt. Vi behøve blot at nævne de 35 Mill. Kr., som det ærede Medlem ogsaa nævnedes, for de nødlidende Bankers Vedkommende. Det er altsaa uden Tvivl et meget stort Tab, og selv om største Delen af det nominelle Tab paa 200 Mill. Kr. ikke er bleven reelt, har det dog influeret paa Stillingen, saa at Værdierne ere svundne bort mellem Hænderne paa dem, der sad med Papirerne. Med andre Ord, man føler sig utryg, fordi man mærker Bunden svigte, og saa bliver det egentlig et meget stort Spørgsmaal, hvad der er værst eller bedst for Stillingen i Øjeblikket, om det ikke havde været lige saa godt, om det hele havde været tabt, noget jeg selvfølgelig ikke i og for sig vil sige, for det vilde ikke have været behageligt for dem, det var gaaet ud over. Men netop denne Usikkerhed, at man føler Bunden svigte, har i lige saa høj Grad som selve det reelle Tab rystet Situationen, man føler, man gaar paa en Vulkan.

Nu vender jeg tilbage til de godt og vel 50 Mill. Kr., som den højtærede daværende Finansminister udtalte, at der var tabt gennemsnitlig i hvert af de sidste Aar i vort Forhold overfor Udlandet. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds oplyser, at der paa de nødlidende Banker er tabt 35 Mill. Kr. i København foruden alt det andet, der er tabt af de 200 Millioner ved Omsætning af Papirer og muligvis tabt paa anden Maade. Jeg indrømmer, at Materialet er ufuldstændigt, saa at man ikke kan have nogen afgjort begrundet Mening derom, men jeg turde

tro, at det Tab, der i Løbet af den omtalte Tid er faldet indenfor Københavns Volde, er mindst lige saa stort som det Tab, den højtærede Konseilspræsident den 29. September opgjorde for hele Landet. Med andre Ord, saa vidt de noget svage Tal, der ere nævnte fra de to Sider, lade sig granske, tyde de paa, at det er indenfor Københavns Volde, at Hovedulykken ligger, medens derimod disse Tal ikke vise nogen absolut Tilbagegang udenfor København i Løbet af det sidste Aarstid. (*Dinesen*: Tager De Forstæderne med?) Jeg tager Forstæderne med, jeg tænker ikke paa Københavns gamle Volde, men tager et godt Stykke udenfor med, det er ikke min Mening at begrænse Udtrykket dertil. Vi vide jo alle, hvor store Tab der har ramt ude paa Sjælland i denne Tid. Men ud fra de to Rækker af Tal ønsker jeg at pege paa, at den Ulykke, som man særlig sætter Fingeren paa i disse Dage, er falden indenfor, hvad jeg lidt frit tillod mig at kalde Københavns Volde. (*Dinesen*: Det er fuldkommen rigtigt!) Det er for mig noget særdeles glædeligt, for saa vidt man kan tale om Glæde i den økonomiske Misère, vi i det hele taget sidde i. Jeg vil altsaa ikke kalde det en Glæde, men en Trøst for mig, thi det varsler temmelig godt for Fremtiden, det siger os nemlig, at Landets Hovederhverv, Landbruget, staar i det hele og store nogenlunde urokket i den økonomiske Misère, som er gaaet henover Landet. Og det er, naar alt kommer til alt det, der skal forhaabentlig i en ikke alt for fjern Fremtid redde os ud af de økonomiske Vanskeligheder, vi i Øjeblikket ere underkastede.

Maa jeg bede de Herrer lægge Mærke til en Ting, som tjener til at understrege denne Tankegang, det er, at det, man altid først og fremmest maa have, selv om det begynder at knibe lidt med Skillingerne, er Levnedsmidler, medens det, man bliver nødt til at give Afkald paa, er de saakaldte Luksusartikler. Vor Landbrugsproduktion er Levnedsmidler. Vi maa huske paa, at de daarlige Tider findes ikke alene i Danmark, men hele Europa, hele Verden over. Man kan ikke vente, at der i første Linie skal komme nogen Nedgang, noget Tilbageslag i Markedet paa Levnedsmidler. Med andre Ord, vi have Lov at haabe, at vor Landbrugseksport i nogen Grad vil staa uberørt af den økonomiske Misère. Ja, ikke fuldt ud — jeg ser, at en æret Landbruger ryster paa Hovedet —, jeg ved nok, det er galt med de levende Kreaturer, men Flæsk og Smør bør